

RADA NAYWYZSZA NARODOWA.

WYdana od siebie pod dniem Siódmym Czerwca do Kommissyów Porządkowych w Koronie y Litwie pod tytułem: Rekwizycya do Kommissyów Porządkowych, iżby te zaleciły sporządzenie Drog y Mostów w każdym miejscu, oraz Gońcow po Traktach ustanowiły „ Dyfpozycyą Kressy czyli Stoiki po traktach gotowe mieć naczynia, chcąc mieć porządnie exekwowaną, następujący sposób czyli Ordynacyą Kommissyom Porządkowym Woiewodztw, Ziemi, y Powiatów, oraz Magistratom Miast Wolnych Rzeczypospolitey, iak też Kressy urządzonemi być powinny przepisane.

1mo. Ustanowi y Urządzi Kressy każda Kommissya Porządkowa y Dozorcóm w Powiatach dozoronych poruczy.

2do. Kressy takowe mają stać o mile y pół, a naydaley o mil dwie od siebie.

3tio. Z dziesięciu Dymów, lub iak się nayłatwiey zdawać będzie miejscowym Kommissyom, ma być na Kressie dwóch ludzi konnych, y jeden Człowiek z wozem parokonnym, Stacya ma być od Niedzieli do Niedzieli zmieniana od miejscowego Dozorecy.

4to. Takowe Kressy mają nayprzód z Generalną Kwaterą Woyska bliższego łączyc się przez Ziemi y Powiaty Siedzkie, toż podobnie z Stolicą, gdzie się Wydziały Rady Naywyższej Narodowej naydają, y z naybliższymi Kommissyami Porządkowymi, a z ktoremi respective w obiektach różnych potrzeb znać się Ziemi y Powiaty powinny.

5to. W każdej zatyń Kommissyi Porządkowej ma być ustanowiona Deputacja Kresowa Ta od Dozorców z każdej Parafii Rapporta o Kressach y Expedycyach przesyłanych odbierze, y trudności zachodzące w tey mierze ułatwiać będzie.

6to. Tych Kresów nikt na partykularne Interessa nie użyje. Urzędy y Osoby tylko Urzędowe w Interessach Publicznych wysłane do Zwierzchnościow samych, takowe Adressa przesyłać mają, iako to do Kommissyów Sędzijskich, do Kommissyantów, do Wydziałów Rady Naywyższej Narodowej.

7mo. Przy expedyowaniu Kresy, ma być dana Cedula, w której zapisze się miejsce, z kąd się Expedycya, od kogo do kogo się wprawie, kiedy y którym traktem. Na tey Cedule każda Kresa albo przynajmniej gdzie się znajdzie umiejący pisać, z p szez czas swojej Expedycyi.

8vo. Stacie naylepiej lokowane być mogą po Plebanjach, które się po traktach znajdują, gdzie iakwiey zawsze umiejący pisać być może.

9no. Przy generalney Kressie Parafialney ma być Protokół, gdzie Expedycye y czas przyjscia onych, oraz Obywatela dostarczający konie zapisywani być mają, y z ktorych Rapporta wypisane przesyłać się będą do Kommissyów Porządkowych.

10mo. Trakt principalny wiążący Powiat z Powiatem, y idący do Kommand, Granic, oraz do Stolicy ma być pierwszy do opatrzenia nayregularniejszemi Kresami. Zeby zaś w przypadku napasci Nieprzyiaciela Kressa główna przzerwana nie przeciała komunikacyi, w ówczas na boczne Trakty Expedycye ordynowane będą, podobney odmiany używać będą Expedycyami dla ulgi koniom y Obywatelstwu, aby w kolei ustanowionemi drogami przechodzące Expedycye, równym były ciężarem Obywatelstwu.

11mo. Kressy takowe konne z Expedycyami dzień y noc nayspieszniej być mają. Zwierzchności Mieyskie po Miastach y Miasteczkach, a zaś po Wsiach Plebani albo Rzeczy miejscowych Dworów, czyli iak wygodniey Kommissyom Porządkowym zdawać się będzie, dozor tego pilny mieć mają, pod odpowiedzią, że osoby y majątku w miarę ważności Interessu.

12mo. Kresa Wozowa służyć ma tylko temu, kto iako Kuryer od Kommand, lub od Wydziałów Rady Naywyższej Narodowej, albo od Kommissyów Porządkowych wysłany będzie w owe Strony, kędy karfu Poczty nie ma, a ta Osoba mieć powinna Urzędowe zaświadczenie od Zwierzchności, która wysłała z zaleceniem do Generalnych Kress dokąd, y iak pilno Osoba wysłana dostawiona być ma, y ta się na tych Kressach zapisze do Protokolu, gdzie się on znajdzie.

13tio. Kresów tych użytek y Cel nayważniejszy, ma być komunikacya iak nayeżeszta z kolumnami bliższemi Woyska, Sąsiedzkimi Powiatami, y z Wydziałami Rady Naywyższej Narodowej, oraz Wiadomość o Kolumnach Nieprzyjacielskich, o ich obrotach y ogólnym stanie, równie iak wiadomość częsta y iak naydeklarniejsza, co się w Granicach dzieie, lub co od nich doniesienia godnym będzie:

Kto. Expetycyja Ordynaryjna ma czasu godzinę na milę iedną, pół godziny na odmianę koni; Extraordynaryjna pół godziny na milę, kwadrans na odmianę, y ta będzie miała dwie pieczęci, a kto by Expetycyją przez nieregularność Kresy lub inną winę zatrudnił, ten w miarę ważności Interesłu zawiedzionego, ukaranym zostanie, za doniesieniem wprzod o tym Radzie Naywyższej.

A ponieważ prędka Expetycyja Kresami, y bezpieczne przeyscie Woysk Kraiowych na dobroci Drog y Mostów przepraw Rzecznych naywięcey zależą; Przeto Rada Naywyższa Narodowa do wyż rzeczoney swoiey pod dniem siódmym Czerwca wyszły Rekvizycyami odwołując się, ponawia zalecenie, ażeby drogi, Mosty y przeprawy rzeczne zrobione y naprawione niemniej ustanowienie y urządzenie Kres iak nayprędzey skuteczniejsze zostały. Czego Dozor pod odpowiedzialnością z Ołob y majątku Kommissyom Porządkowym y Magistratom Miast poruczając, iżby Rapporta też Kommissyie Porządkowe y Magistraty Miast o takowym Urządzeniu Kres, oras o drogach, Mostach y przeprawach rzecznych do Rady Naywyższej Narodowej natychmiast uczyniły y ciągle raportowały nakaznie.

Dan w Warszawie na Sessyi Rady dnia 27. Mca Czerwca 1794. Roku.

Tadeusz Dembowski Prezydujący mp.

Tomasz Czech Rady Naywyż. Narod.
Sekrétarz.

Ordynacya dla Kommissyów Porząd. y Magistratów Miast względem Urządzenia y utrzymywania Kres po Traktach y Drogach.

P-18-f-563

2°-2023

KSIĘGOZBIÓR
MARCINA ZAMOYSKIEGO

4251 -KZ